جام جم

شنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۱ | ۱۱ ذی‌القعده ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۲۳۳ | استان تهران و البرز ۳۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان | Saturday -Jun 11 th ,2022

■ شاپا: ISSN1735-3637
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجدالغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■

حدیث

امام رضا(ع)

هر کس اندوه و مشکلی را از مؤمنی برطرف کند، خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بزداید.

بحارالانوار

واحه

کوه ناهموار را هموار کردن سخت نیست
حرف ناهموار را هموار کردن مشکل است

صائب تبریزی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۰۴	غروب آفتاب: ۲۰:۲۰
اذان مغرب: ۲۰:۴۱	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۱
اذان صبح (فردا): ۰۴:۰۲	طلوع خورشید (فردا): ۰۵:۴۸

حکمت

نهج‌البلاغه حکمت ۴۵۵

■ دنیا راهی است به‌آخرت که باید آدمی در آن بندگی کند تا پاداش یابد، نه آن‌که همیشگی باشد که فقط در آن خوش بگذراند.

امروز در تاریخ

■ ولادت امام رضا (علیه‌السلام)
■ زادروز محمدحسن گنجی استاد جغرافیای ایران، پدر جغرافیای نوین و هواشناسی ایران / ۱۲۹۱
■ زادروز هادی ساعی تکواندوکار ایرانی / ۱۳۵۵
■ زادروز فریدون شهبازیان آهنگساز / ۱۳۲۱
■ انتخابات دوره ششم ریاست جمهوری / ۱۳۷۲

اسطوره در راه زندان

شاید بازی‌های رباح ماجر، فوتبالیست الجزایری را به یاد نداشته باشیم و شاید اصلا بازیکنی نباشد که خیلی مهم باشد اما او یک گل دارد که به نامش در تاریخ فوتبال ثبت شده و تکرار این گل توسط دیگران به نام «گل ماجری» شناخته می‌شود اما او حالا تازه‌ترین چهره ورزشی است که کارش به زندان کشیده است، دلیل؟ اظهارات نادرست در مورد شرایط مالی خود و فرار مالیاتی‌اش. او یکی از چهره‌هایی بود که قرعه‌کشی جام جهانی امسال را برگزار کرد.

مالیات از گاوها

قصه از آب، کره گرفتن یعنی این. این‌که دولت نیوزیلند از بررسی طرحی خبر داده که براساس آن از گازهای آزاد شده معده گاوها و گوسفندها که یکی از بزرگ‌ترین منابع گازهای گلخانه‌ای در این کشور محسوب می‌شوند، مالیات گرفته خواهد شد. در صورت تصویب این طرح، نیوزیلند نخستین کشوری در جهان خواهد بود که برای گاز متان متصاعد شده از دام‌ها، از کشاورزان مالیات خواهد گرفت. نیوزیلند پنج میلیون نفر جمعیت دارد و حدود ۱۰ میلیون رأس گاو و ۲۶ میلیون رأس گوسفند در آن نگهداری می‌شود.

یادداشت

به شرط فرزند

میثم اسماعیلی
روزنامه‌نگار

نزدیک به دو دهه است که اجرای سیاست‌های فرزندآوری هم در توصیه‌های رهبر معظم انقلاب تکرار می‌شود و هم بخشی از اسناد بالادستی نظام است. بی‌توجهی به این موضوع، از آنجا که حالا همه می‌دانیم پیامدهای ناگوار امنیتی، اقتصادی و اجتماعی دارد، بسیار مهم بود اما در کمال تعجب در همه این دو دهه گذشته با یک بی‌توجهی محض روبه‌رو بود. نمونه آشکار این بی‌توجهی، هشت سال دولت تدبیر و امید بود که نه تنها توجهی به این سیاست‌ها نداشت بلکه به شکلی عجیب تصمیماتش به نوعی ضدجمعیتی بود. این موضوع حالا در حالی مورد توجه دولت مردمی قرار گرفته که باید بدانیم فرصتی برای تعلل ندارد؛ چرا که به گفته کارشناسان این حوزه، تا بسته‌شدن پنجره جمعیتی ایران تنها هفت سال باقی مانده و این تنها فرصت ایران است تا در تله سالمندی نیفتد. فارغ از برنامه و تصمیم‌هایی که این دولت برای سیاست جمعیتی داشته، باید اعتراف کنیم بخش قابل توجهی از این معضل را مشکلات اقتصادی تشکیل می‌دهد. به این معنا که می‌دانیم مسائل اقتصادی محاط بر این تصمیمات است اما برخی آمارها هم نشان می‌دهد حضور فرزندان در زندگی زوجین تنها به دلیل فرار از ایران سالمند نیست، چرا که فرزندان به نوعی در استحکام بنیان خانواده هم نقشی غیرقابل کتمان دارند. آن هم در جامعه امروز ایران که درصد جدایی زوجین در پنج سال ابتدایی ازدواج به رقمی قابل‌توجه تبدیل شده و اساسا جدایی‌ها سهل‌تر از وصلت‌ها به انجام می‌رسد. برای اثبات این گزاره باید به این نکته اشاره کرد در حالی براساس آمارهای رسمی کشور بیش از ۴۷ درصد طلاق‌ها در پنج سال نخست زندگی مشترک زوجین اتفاق می‌افتد، که ۶۷ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های بدون فرزند رخ می‌دهد. ۲۲ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های صاحب یک فرزند، ۹ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های دارای دو فرزند و ۳ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر اتفاق می‌افتد؛ آماری تکان‌دهنده از تاثیر فرزندان بر استحکام خانواده.

عکس روز

اجتماع بزرگ امام رضایی‌ها دیروز با حضور اقشار مختلف مردم در سراسر ایران برگزار شد، از یزد و تهران گرفته تا اهواز. این اجتماع بزرگ در آستانه ولادت باسعادت حضرت علی بن موسی‌الرضا (ع)، امام مهربانی‌ها (علیه‌السلام) برپا شد، برگزاری این مراسم در اهواز از قاب دوربین سید موسی موسوی حضور پرشور مردم اهواز را به تصویر کشیده است

حاشیه خبر

برگزاری آزمون توسط ترکیه در تهران برای جذب نوجوانان ایرانی

پدیده مهاجرفرستی دانش‌آموزان

مهاجرفرستی تنها معلول تلقین شرایط نامناسب در جامعه نیست، اگر این موضوع تا پیش از این نخبه‌ها و المپیادی‌ها را نشانه گرفته‌بود حالا در سایه خواب‌خوش تصمیم‌گیران به پایه‌های پایین‌تر سطوح نظام آموزشی رسیده‌است. روزی نیست که بی‌شمار شبکه‌های ماهواره‌ای با تبلیغاتی خوش آب و رنگ، فرش قرمزی زیرپای دانش‌آموزان برای تحصیل در کشورهای دیگر پهن نکنند. سرآمدشان، کشور ترکیه است. عجیب این‌که موسسات ترکیه‌ای نه به صورت پنهان که در ایران هم برای پذیرش دانش‌آموز اقدام کرده‌اند.

حالا وزارت آموزش و پرورش ضمن هشدار نسبت به فعالیت برخی موسسات خصوصی خارجی که بدون اخذ مجوز قانونی مبادرت به جذب دانش‌آموزان ایرانی در مدارس کشورهای خارجی کرده‌اند، از یک موسسه ترکیه‌ای نام برده و از وزارت خارجه خواسته‌است که موضوع را به سفارت ترکیه منعکس و جلوی چنین فعالیت‌هایی را بگیرد. این در حالی است که بدانیم اساسا این امر با منویات رهبر معظم انقلاب درخصوص جلوگیری از فعالیت‌های موسسات و مراکز آموزشی داخل کشور که موجب مهاجرت جوانان ایرانی (مهاجرفرستی) به مدارس و دانشگاه‌های خارجی می‌شوند، مغایرت دارد. کارشناسان حوزه آموزش معتقدند ایجاد جذابیت آموزش یکی از وسوسه‌های این موسسات است و هر چند این اقدام خلاف نص صریح قانون محسوب می‌شود اما هشداری است به نظام آموزشی ما که همچنان بی‌توجه به ایجاد جذابیت‌های آموزشی در ایران است. آموزش حالا تنها یک آگاهی نیست، در جهان امروز قدرت در دست کشوری است که به علم و تکنولوژی مسلح باشد همین است که کشورهای مختلف جهان از جمله برخی کشورهای در حال توسعه در پی جذب نخبگان خارجی هستند. در واقع سیاست جذب نخبگان اکنون در جهان جا افتاده و کشورها سعی می‌کنند نیروهای آماده و تربیت شده دیگر کشورها را جذب کنند و از این طریق قدرت خود را افزایش دهند. از سوی دیگر بهره‌مندی مردم کشورها از خدمات آموزشی دیگر کشورها یک حق است و نمی‌توان آن را محدود کرد. محمود عباس‌زاده، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس در گفت‌وگویش با جام جم معتقد است این‌که یک موسسه خصوصی خارجی بدون مجوز در کشورمان به جذب دانش‌آموزان نخبه اقدام کند بحث دیگری است چون حتی بهره‌مندی از خدمات آموزشی خارجی باید چارچوب و ضابطه داشته‌باشد. موضوع این است که امنیت و آینده افرادی که برای تحصیل در خارج انتخاب می‌شوند باید تضمین شده‌باشد به طوری که آنها مورد سوءاستفاده قرار نگیرند. پس لازم است نهادهای ذی‌ربط از جمله آموزش و پرورش و وزارت علوم هوشیار باشند و فعالیت موسسات این چنینی را رصد و صلاحیت علمی آنها را تایید کنند. به‌گفته او در کنار صلاحیت علمی اما صلاحیت امنیتی این موسسات نیز بسیار مهم است و دستگاه‌های امنیتی کشور که ابزار و اطلاعات لازم برای رصد فعالیت چنین موسساتی را دارند باید دست به کار می‌شدند.

نکته روز

متکدیان در کدام مناطق تهران بیشتر حضور دارند

بده در راه گدا!

برای اندازه‌گیری کیفیت زندگی در شهرها، مؤلفه‌های بسیاری برمی‌شمارند، از سهولت و قیمت حمل‌ونقل شهری گرفته تا میزان دسترسی به امکانات بهداشتی و مراکز درمانی و قیمت مسکن یا حتی اقلام ضروری. در زیرمجموعه گسترده این مؤلفه‌ها می‌توان به موارد دیگری هم اشاره کرد. یکی از آنها میزان آسیب‌های اجتماعی است. وضعیت متکدیان در سطح شهر هم یکی از مواردی است که هم از نظر مؤلفه‌های جهانی و هم در پایش‌های داخلی به آن پرداخته می‌شود. پدیده‌ای که اگر به آن نگاه کنیم ،شاهد آن خواهیم بود که در یک دهه گذشته بیشتر به چشم می‌آیند. هر چند باید گفت درصد قابل توجهی از متکدیان حداقل در پایتخت در سیطره باندهایی هستند که اساسا از این روش، پول‌های کلانی به جیب زده‌اند. در گزارش مطبوعاتی چند سال پیش به نقل از یکی از مسؤولان وقت استانداری عنوان شده‌بود که سرقفلی یکی از مکان‌های حضور متکدیان در تهران به صورت ماهانه اجاره داده می‌شود. به این معنا که آن زمان ماهانه ۱۵میلیون تومان باید پرداخت می‌شد تا متکدیانی در یک خیابان حضور داشته‌باشند. تعداد قابل توجهی از این افراد هم جزو اتباع دیگر کشورها هستند، پاکستان یکی از این کشورهاست که متکدیان با ویزای محدود گردشگری به ایران می‌آیند و پس از تکدی‌گری کوتاهشان جایشان را به افراد دیگری می‌دهند اما این متکدیان در سطح تهران در کدام مناطق بیشتر حضور دارند؟ یا می‌تواند این طور مطرح می‌شود که کدام مناطق از تهران به متکدیان بیشتر پول می‌دهند؟

چهره‌ها

۱ یک گنج بی‌رنج

کشور کلمبیا حداقل در فضای ذهنی ما کشور عجیب‌وغریبی است. برای این شگفتی البته که ملاک‌های بسیاری داریم. از حجم قابل‌توجه حضور کارتل‌های موادمخدر گرفته تا حضور جدایی‌طلبان فارک در جنگل‌های این کشور که تا همین چند سال پیش هم اسلحه‌به‌دست با دولت مرکزی در حال جنگ بودند. اصلا شاید نام هیچ رئیس‌جمهور یا بازیگر سینمایی از این کشور به یادمان نمانده‌باشد اما بدون شک پابلو اسکوبار، قاچاقچی مشهور کلمبیایی را به یاد داریم. هرچند بی‌انصافی است وقتی از کلمبیا حرف می‌زنیم گابریل مارکزو «صد سال تنهایی» یا حتی والدراما و هی‌گوئیتا، بازیکن‌های فوتبال‌شان به یادمان نیاید. از این که بگذریم حالا نام رئیس‌جمهور این کشور سرزبان‌ها افتاده؛ نه به واسطه اجرای سیاستی موفق یا کار خارق‌العاده دیگری بلکه به‌دلیل کشف یک گنج ناب در دریایی تحت کنترل این کشور! ایوان دوکه، رئیس‌جمهور کلمبیا اعلام کرده مسؤولان نیروی دریایی این کشور در حال جست‌وجوی یک کشتی غرق‌شده اسپانیایی مملو از گنج بودند که دو کشتی دیگر را نیز در نزدیکی آن کشف کردند. این کشتی اسپانیایی «سن‌خوزه» نام دارد که سال ۱۷۰۸ توسط بریتانیا نزدیک بندر کارتاگنا در دریای کارائیب کلمبیا غرق شده‌بود. از این کشتی به‌عنوان «جام مقدس» یاد می‌شود. آن طور که او گفته این کشتی حامل بزرگ‌ترین محموله اشیای قیمتی بوده که تاکنون در دریا گم شده‌است.

۲ اعجوبه، آکتور سینما

کم نبوده‌اند فوتبالیست‌هایی که جذب دنیای سینما شده‌اند. اساسا جهان سینما توان جذب هرستاره‌ای در هر حوزه‌ای را داشته‌است. نمونه‌های داخلی آن را هم کم نداشتیم. از مرحوم دهداری بگیرید تا همین پژمان جمشیدی که حالا در سطح اول سینمای ایران است و حتی این بار نامزد دریافت معتبرین جایزه سینمایی ایران هم شده‌است. در فوتبال جهان اما عموما حضور بازیگران یا در نقش خودشان بوده یا اگر هم نقشی داشته‌اند این نقش‌ها چندان به چشم نیامده‌است. البته که این گزاره یک مثال نقض مهم به‌نام اریک کانتونا دارد. او پس از فوتبال، هم در تئاتر و هم در سینما تک حضورهای درخشانی داشته‌است. فوتبالیست تازه بازیگر شده اما نامش لیونل مسی است. این تصمیم از هر جهت باعث شگفتی است. اول این‌که او همچنان در تراز جهانی از بهترین‌های فوتبال جهان است و این می‌تواند به افت فاحش او آن هم در آستانه جام جهانی بینجامد. دیگر این‌که اساسا یکی از ایرادات بازی او هم نداشتن توان در رهبری و نداشتن شخصیتی کاریزماتیک و تاثیرگذار است که خب، یکی از مولفه‌های مهم و اصلی در جهان سینماست اما او بالاخره به‌عنوان بازیگر در یک سریال تلویزیونی معروف ظاهر شده. این فوتبالیست مشهور که رکورددار کسب توپ طلاست در یک سریال تلویزیونی آمریکایی لاتین به نام «Los Protectores» نقش‌آفرینی می‌کند.

۳ اردوغان همچنان می‌تازد

چه بخواهیم چه نخواهیم، چه دوستش داشته‌باشیم و چه از سیاست‌های او خوش‌مان نیاید، رجب طیب اردوغان یک سیاستمدار پرحاشیه است. در کشورش هم طرفدار سینه‌چاک دارد و هم مخالف قسم‌خورده. گاه برای پیوستن به اتحادیه اروپا از تغییر قانون اساسی گرفته تا سرکوب مخالفان هر کاری می‌کند و گاه به‌راحتی آب‌خوردن، عطای این پیوستن را به لقایش می‌بخشد. وقتی کل اتحادیه اروپا در پی پیوستن دو کشور سوئد و فنلاند به ناتو هستند، او یک‌تنه روبه‌روی این تصمیم قد علم می‌کند و می‌گوید اجازه این تصمیم را نخواهد داد! داستان تازه او که حالا دوباره نام اردوغان را به صدر خبرها کشانده، تصمیمش بر رویای تکرار ریاست‌جمهوری است؛ تصمیمی که بسیار مورد توجه قرار گرفته، هوادارانش را خوشنود و مخالفان را عصبانی کرده‌است. او همین روز گذشته به صورت رسمی اعلام کرد در انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده ترکیه، مجددا وارد رقابت‌های انتخاباتی خواهدشد. این اعلام رسمی اما از جایی مورد انتقاد برخی قرار گرفته که بدانیم رئیس‌جمهور ترکیه حدود ۲۰ سال است قدرت را در این کشور در اختیار دارد. فارغ از همه اینها اما بسیاری انتخابات سال آینده ترکیه را یکی از حساس‌ترین انتخابات در تاریخ معاصر این کشور ارزیابی می‌کنند. بزنگاهی تاریخی که نقش اول آن بدون شک به نام رجیب طیب اردوغان است.

۴ زحمت ما می‌داری!

قصه مالیات پزشکان دیگر از فرط تکرار گذشته و دارد به موضوعی عجیب تبدیل می‌شود. بحث بر سر مالیات آنها از چند سال پیش آغاز شد و هر ترفندی که سازمان مالیاتی به کار بست با پاتک جمعیت کوچکی از پزشکان روبه‌رو شد. در ابتدای بحث که اساسا بسیاری از پزشکان زیر بار مالیات نرفتند و وقتی که استفاده از «کارتخوان» برای مطب‌ها اجباری شد، بسیاری از آنها همچنان از این کار سر باز زدند. نظارت‌ها که دقیق‌تر شد، اتفاقاتی عجیب‌تر هم افتاد. نامه رئیس وقت سازمان نظام پزشکی به سازمان امور مالیاتی - که هنوز هم در حافظه شبکه جهانی اینترنت با یک جست‌وجوی معمولی قابل مشاهده است - حکایت از این داشت که از سوی او عنوان شده‌بود بسیاری از پزشکان طرز استفاده از دستگاه پوز را نمی‌دانند! ماجرا هنوز هم ادامه دارد، تلاش سازمان امور مالیاتی و سرباز زدن برخی پزشکان در مالیات دادن. حالا اما داوود منظور، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور آب پاکی را روی دست برخی فعالان اقتصادی و پزشکان ریخته و به قول حافظ اعلام کرده عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری. او گفته «فعالان اقتصادی و پزشکان نه خود را به زحمت بیندازند نه مردم را؛ چرا که ما در پایان سال هم حساب‌های تجاریشان را بررسی می‌کنیم هم پوزها را!» به نظر می‌رسد ماه عسل برخی پزشکان در نپرداختن مالیات به آخر رسیده‌است.

هدیه آزادی شهریار

در همه این سال‌ها که چهره‌های سرشناس (یا همان سلبریتی‌ها) به کمک فضای گسترده مجازی به‌عنوان یک الگو معرفی شده‌اند کمتر رفتاری از آنها سرزده که به مذاق مردم و شهروندان خوش بیاید! از اساس، بسیاری از کارشناسان اجتماعی معتقدند جایگاه این چهره‌ها در جامعه ایرانی بد تعریف شده و همین موضوع است که بسیاری از این هراس دارند که آنها بتوانند جای مرجعیت رسانه‌ها را در میان شهروندان بگیرند. اما حداقل در ایران بوده‌اند چهره‌های سرشناسی که خلاف اکثریت آنها عمل می‌کرده‌اند، دل‌شان برای مردم و مملکت‌شان می‌تپیده و این حس درونی را نه با غوغاسالاری و هیاهو که در سکوت و دور از هر دوربین و نوچه‌های احتمالی‌شان انجام می‌داده‌اند. یکی از نمونه‌های آشکار این افراد شاید علی دایی، بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال ایران باشد. کسی که به دور از جنجال‌های معمول رسانه‌ای سلبریتی‌های دیگر گره از مشکل یک هموطن باز می‌کند. کار تازه او پادرمیانی‌اش برای آزادی یک زندانی محکوم به قصاص بعد از گذشت حدود ۱۷ سال است. ماجرا این بوده، این زندانی که به قصاص محکوم شده‌بود و در زندان مرکزی بوشهر به سر می‌برد، با میانجیگری و پرداخت مبلغ مورد درخواست اولیای دم از سوی علی دایی، از زندان مرکزی بوشهر آزاد شده‌است. البته که رئیس اداره زندان مرکزی بوشهر از این حرکت سخاوتمندانه علی دایی بالوح سپاس، تقدیر کرد اما همه ما می‌دانیم قدردانی از شهریار فوتبال ایران ارادتی است که شهروندان جامعه به او دارند.